

PUBLIEKSLIEVELINGEN **Nieuwe verhalen van drie veelgelezen en bekroonde Nederlandse schrijvers**

Sjoerd Kuyper. (2019). *Bizar*. Hoorn: Hoogland & Van Klaveren. Isbn 978 90 896 7288 9, € 15,95, 320 blz.

Mirjam Mous. (2019). *H@ck: Het instituut*. Amsterdam: Van Goor. Isbn 978 90 003 6629 3, € 19,99, 397 blz.

Natasza Tardio. (2019). *Moordgeheim*. Alkmaar: Kluitman. Isbn 978 90 206 5461 5, € 8,95, 88 blz.

De namen van Natasza Tardio, Mirjam Mous en Sjoerd Kuyper zijn niet meer weg te denken uit de hedendaagse jeugdliteratuur. Vooral de laatste, Sjoerd Kuyper, geniet met toppers als *Het zakmes* (1992, film, televisieserie en boek), *Hotel De Grote L* (2014) en *De duik* (2014), een stevige reputatie. Kuyper mag dan al meer dan veertig jaar actief zijn als schrijver, klaar is hij nog lang niet. En dat is maar goed ook, want zijn nieuwste roman *Bizar* is werkelijk een verhaal om in te lijsten – maar daarover verderop meer.

School shootings

De in Noord-Holland woonachtige schrijfster Natasza Tardio publiceerde bij Kluitman enkele verhalen, waarvan met name *Meedogenloos* (2015) destijds goed werd ontvangen. Een jaar eerder deed Tardio al van zich spreken met het winnen van een belangrijke publieksprijs. Voor *Moordvrienden* (Pimento) ontving ze de Jonge Jury-debuutprijs. *Moordvrienden* is een spannend verhaal waarvoor de schrijfster zich had laten inspireren

door enkele school shootings in Amerika en – dichterbij huis – de schietpartij in Alphen aan de Rijn. Hoofdpersoon in deze psychologische thriller is Milo Bauers, die meemaakt hoe zijn beste vriend Finn Kimmel een leraar en drie leerlingen op zijn school doodschiet om daarna zichzelf van het leven te beroven.

De journalistiek geschoolde Tardio bedacht, aangemoedigd ook door haar lezers, een spin-off, een verhaal gebaseerd op de gebeurtenissen in *Moordvrienden*. *Moordgeheim* speelt zich zes jaar later af in de tijd. Het is niet direct een vervolg, maar wel een verhaal dat zich heel goed zelfstandig laat lezen, al is de kans groot dat je teruggrijpt naar de prequel.

De hoofdpersoon in *Moordgeheim* is Cloë, die voor een schoolopdracht onderzoek doet naar de schietpartij zoals die eerder plaats had op haar school, het Drieluik College. Cloë is vol goede bedoelingen, maar ze stuit op de nodige weerstand van de mensen die ze benadert. Niemand lijkt bereid openheid te willen geven over het drama van weleer. Het ligt voor de hand dat de belangrijkste ooggetuige, Finns beste vriend Milo, haar kan informeren, en Cloë is daarom vast van plan hem te spreken, nieuwsgierig als ze is naar diens verhaal. Wanneer ze Milo uiteindelijk ontmoet, ontdekt ze pas echt waarom ze het onderwerp beter had kunnen laten rusten.

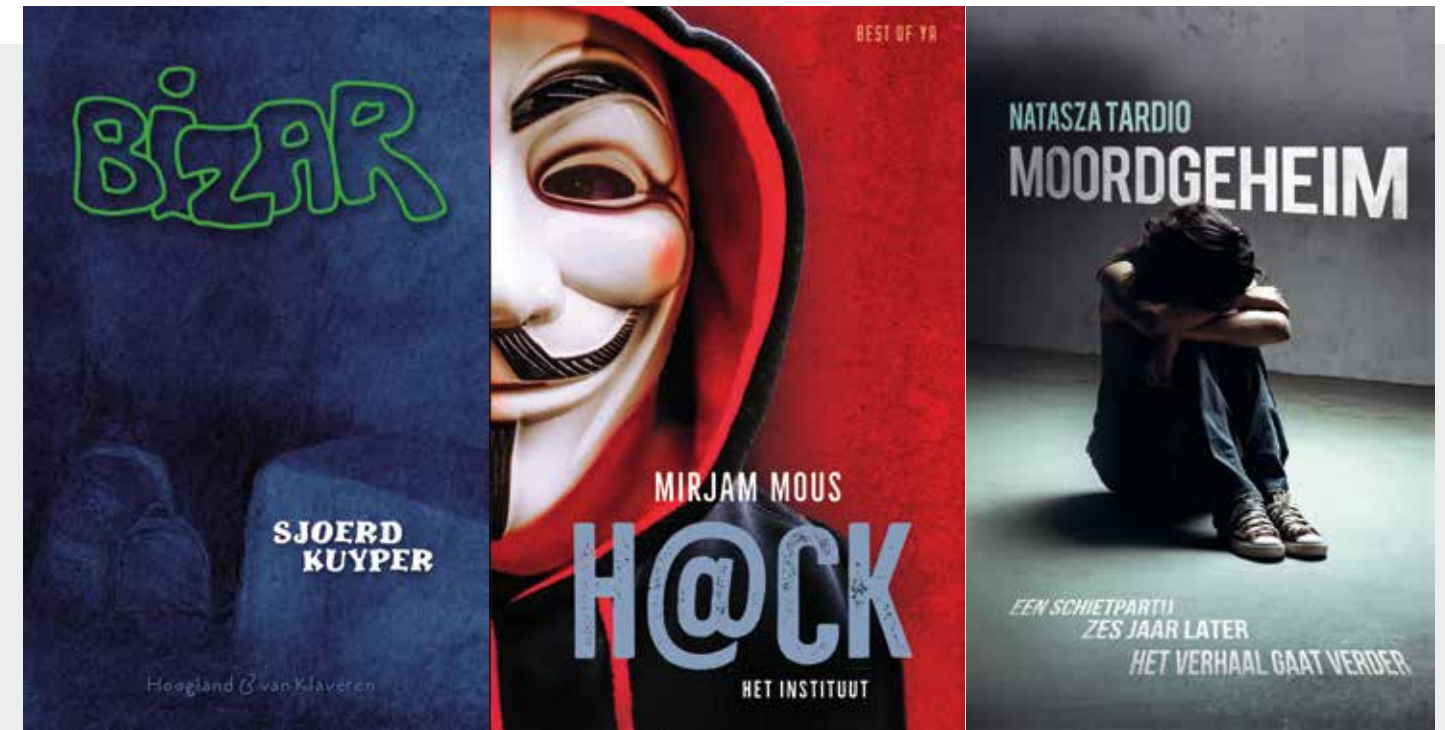
De snelheid van vertellen van Tardio ligt hoog, maar stoort niet. De onverwachte gebeurtenissen houden je als lezer scherp en maken *Moordgeheim* tot een fascinerend leesboek, waarbij je je geen moment verveelt. Deze novelle is

bedoeld voor dertien jaar en ouder.

Een somber toekomstbeeld

Mirjam Mous laat van zich horen met een futuristische youngadultroman. Evenals het succesvolle en verfilmde *Boy 7* speelt haar nieuwste roman *H@ck* zich af in een naargeestige toekomst, een tijd waarin je liever niet wilt leven. In eerste instantie lijkt de wereld zoals Mous die creëert ideaal. De tijd van de Bange Jaren, waarin men vreesde voor het uitbreken van een allesverwoestende Derde Wereldoorlog, is voorbij. Ook de dramatische gevolgen van de veranderingen in het klimaat blijven beperkt dankzij het ontstaan van een tegenbeweging. De aanhangers van deze beweging ontwikkelden duurzame projecten en maakten zich hard voor een betere wereld. Het luidde de Grote Ommekeer in en de aarde is zich aan het herstellen.

Wanneer Holden Winters (17) een oude bunker ontdekt met spullen uit de Bange Jaren, heeft dat grote gevolgen. De smaak van ananas uit blik overtreft alle 'vita' en shakes die hij ooit heeft geproefd. En de vuurpijlen die hij vindt en afsteekt tijdens Happy Day zijn veel mooier én vooral echter dan de kunstmatige vuurwerkshow die elk jaar georganiseerd wordt. Maar Holden blijft niet ongezien en wordt opgepakt door de handhavers. Die blijken iets anders met hem van plan dan hij had verwacht. Ondertussen ontvangt Holdens zus Prissy (15) geheimzinnige berichtjes van een onbekende op haar *camphone*. Hoe kan het dat de afzender alles van haar weet, maar zij niets van hem? En waarom heeft ze het gevoel

dat er iets niet klopt aan de arrestatie van Holden?

Langzaam maar zeker dringt het besef door dat de wereld waarin Holden en Prissy leven verre van ideaal is. Bij de twee hoofdpersonen, maar ook bij de lezer. Broer en zus ontdekken dat de machthebbers het volk bewust manipuleren en een systeem in stand houden waarvan alleen zichzelf beter worden. Deze waarheid mag uiteraard niet bekend worden en Holden en Prissy moeten vrezen voor hun leven. Zie hier de ingrediënten voor een spannende thriller, een boeiend verhaal dat heerlijk wegleest.

Mous koos bewust voor een open einde en dat is goed nieuws voor wie meer wil weten over de onheilspellende wereld in deze dystopie: het vervolg is in de maak. Een onderhoudend, meeslepend en toegankelijk verhaal voor lezers van dertien jaar en ouder.

Een bizar goed verhaal

Sjoerd Kuyper is een ervaren en alom gerespecteerd schrijver. *Bizar* is de titel van zijn nieuwste boek, vernoemd naar de knotsgekke avonturen waarin de dertien-

jarige hoofdpersoon verwickeld raakt. Minstens zo bizar is het tempo waarin Kuyper in dit nauwelijks te definiëren boek een breed scala aan politieke en maatschappelijke onderwerpen aan de orde stelt. Het is een verhaal waarin niets lijkt wat het is en de auteur voortdurend schmiert en zwendelt met de waarheid.

Sallie Mo is een meisje dat geheel opgaat in de boeken die zij leest. Om te voorkomen dat ze het contact met de echte wereld verliest, mag ze daarom op last van haar dokter drie maanden lang niet lezen. Ze moet de echte wereld in, nadenken over wat ze ziet en hoort en alles opschrijven in een dagboek. Schrijven doet Sallie Mo op de camping op een Waddeneiland, waar ze samen met haar gescheiden moeder en nog twee manloze vrouwen kampeert. En terwijl de vrouwen op zoek zijn naar een nieuwe partner, besluit Sallie Mo werk te maken van Dylan, op wie ze hevig verliefd is. Ze weet dan nog niet dat Dylan het aan zal leggen met Jackie, dochter van een rijke bankier. Jackie is van huis weggelopen en ze woont in een verborgen bunker waar ze haar broertjes, de tweeling

Bukkie en Nikkeltje, tegen hun zin opgesloten houdt. En dan is daar nog Donnie, die een kinderheilstaal nastreeft, een nieuwe samenleving waarin jongeren het voor het zeggen hebben. Langzaam maar zeker belanden de verhaalfiguren in een hevige machtsstrijd, een krachtmeting die totaal uit de hand loopt. Sallie Mo durft nauwelijks nog op te schrijven wat er gebeurt.

De lezer van *Bizar* wordt door Kuyper meer dan driehonderd bladzijden lang niet alleen vermaakt, maar vooral ook aan het denken gezet dankzij de maatschappijkritische thema's die hij aankaart, doorspekt met vele filosofisch getinte uitspraken en wijsheden. Het is een verhaal dat onvermijdelijk onder je huid gaat zitten, een jeugdroman van een schrijver met een groot en scherp inzicht.

Wat een vakman is die Sjoerd Kuyper! Een geweldig boek voor ervaren lezers van twaalf jaar en ouder. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze maar ook andere boeken, ga naar <www.eenboekjeopen.nl>.